

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA ŠKOLNÍHO METODIKA RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ
2024/2025

V Bohumíně 31. srpna 2025

Mgr. Michaela Tomicová

Úvod

Školní rok 2024/2025 se v oblasti prevence opíral o *Minimální preventivní program, Školní preventivní strategii na rok 2020 – 2025, Program proti šikanování 2020 – 2025, Program proti záškoláctví, Pravidla pro děti k bezpečnému užívání internetu, Řešení případů souvisejících s užíváním návykových látek, Řešení případů souvisejících s krádežemi a vandalismem a Strategii předcházení školní neúspěšnosti*. Cílem bylo zajistit žákům vhodné prostředí pro jejich vývoj a vzdělávání, takže mimo jiné eliminovat projevy agresivního chování, zajistit dostatečnou komunikaci mezi školou a zákonnými zástupci dětí, poskytnout žákům v rámci vzdělávacího procesu množství informací týkajících se např. návykových látek, sexuálního života, mezilidských vztahů a dalších dílčích oblastí. Prioritou se v uplynulém roce staly oblasti týkající se především sociálních vztahů mezi žáky, kyberprostoru, závislostí a duševního zdraví.

Prevenci ve škole zaštiťovalo *Školní poradenské pracoviště* scházející se pravidelně jednou za měsíc ve složení: ředitelka školy, výchovný poradce, metodik rizikového chování, poradce pro 1. stupeň a školní psycholog (od 3. března 2025). ŠPP projednávalo problémové chování žáků či jejich nedostatečný prospěch, plánovalo školní akce a také hodnotilo akce již realizované. Pravidelně o svém fungování informovalo členy pedagogického sboru formou zápisů. Na setkáních poradenského pracoviště se pokračovalo v osvědčeném podrobnějším řešení problémových žáků, hlubší spolupráci s jednotlivými třídními učiteli a stanovil se jasný postup při řešení aktuálních situací. Neopomenutelnou součástí byla spolupráce se sociálním odborem města Bohumína, která přispěla k efektivnímu řešení zásadnější problematiky v oblasti chování či prospěchu žáků.

Metodik prevence se účastnil setkávání Pracovní skupiny dětí, mládež a rodina na MěÚ Bohumín. Celkem proběhly tři schůzky (říjen, březen a květen) za účasti vedoucí odboru školství, vedení Bunkr, o.p.s., vedení MŠ Račiněvský lesík, zástupců ze sociálního odboru města, zástupce Farního sboru SCEAV a koordinátorky komunitního plánování. Cílem setkání bylo vzájemné sdílení a informování o dění v jednotlivých oblastech, případné návrhy na akce a vzájemnou spolupráci. Zároveň pokračovala velmi úzká spolupráce s okresní metodičkou prevence Mgr. Michaelou Skřížalovou (pravidelná komunikace, tipy, inspirace a novinky v oblasti prevence).

Čtvrtým rokem jsme pokračovali se začleňováním žáků s odlišným mateřským jazykem. Pro děti z Ukrajiny jsme využívali metodické příručky, tipy a inspirace z webových portálů (www.csi.cz, www.ucitelnice.cz, www.npi.cz, www.edu.ceskatelevize.cz, apod.) Základním úkolem byla adaptace přichozích dětí na jiné prostředí a nové spolužáky, neméně důležité bylo pracovat s jazykovou bariérou. Zvláštní pozornost jsme věnovali nastavování Plánů podpory a jejich pravidelnému vyhodnocování. Rovněž si situace vyžadovala pravidelnou komunikaci se ZZ těchto žáků. K závěru 1. pololetí školního roku bylo ukončeno adaptační období všech žáků s OMJ.

Projektové dny, besedy a jiné aktivity

V září 2024 byl vytvořen nový *Minimální preventivní program* obsahující legislativní oporu oblasti sociálně patologických jevů, kterým se škola věnuje, cíle, organizace, s kterými škola spolupracuje, plán činností, a především plánované besedy, projektové dny a další aktivity. V neposlední řadě jsou v programu zastoupeny také volnočasové aktivity nabízené naší školou.

První týden nového školního roku třídní učitelé pracovali s adaptací žáků, věnovali se aktivitám pro stmelení kolektivu, vzájemné poznávání, nastavení pravidel a vzájemného respektování.

Mezi pobytové akce uplynulého školního roku patřil *Adaptační pobyt pro 6. třídu*, který proběhl ve dnech 21. – 25. října 2024 na Chatě Hrádek v Beskydech. Zodpovědnou osobou byl třídní učitel 6. třídy.

Hlavním nástrojem práce třídních učitelů se svými třídami se staly vedle společných školních akcí především nově zavedené hodiny etické výchovy, které probíhaly pravidelně jednou týdně a staly se součástí rozvrhu. Pro předmět byly sestaveny do jednotlivých ročníků výstupy a zároveň vznikl dostatek prostoru pro řešení aktuálních potřeb třídy. Nejčastěji řešenými tématy ve třídách byly vzájemné vztahy, agresivní chování, zvládání emocí, upevňování spolupráce, adaptace a motivace žáků, návykové látky, nelátkové závislosti či nebezpečí kyberprostoru. Pojem wellbeing se již stal pevnou součástí výuky. Pocit bezpečí, pohody či snaha o minimalizaci stresu se stala podstatnou podmínkou pro kvalitní vzdělávání žáků. V posledních letech je pozorovatelné, jak společenská témata silně dopadají na děti a

mládež. Proto se poskytnutí bezpečného zázemí stalo důležitou rolí školy. Během roku byly třídním učitelům pravidelně zasílány náměty a inspirace využitelné pro práci s klimatem třídy.

Jednorázové aktivity:

- 21. – 25. 10. 2024 *Duševní zdraví* (informační panely) – 7. A, 8. A, 9. A
- 31. 10. – 1. 11. 2024 *Beskydy* (projekt ČG) – 2. – 9. ročník
- 3. 12. 2024 *Rozsvícení vánočního stromečku*
- únor/březen 2025 *Bunkr* (besedy – návykové látky, online svět, komunikace), 3. – 9. ročník
- 3. 2. – 7. 2. 2025 *Týden pro wellbeing* (různorodé aktivity), 1. – 9. ročník
- 6. 3. 2025 *Šikana* (beseda v K3), 7. A
- 6. 3. 2025 *Kamarádství* (aktivita ŠMRCH), 4. A
- 10. 3. 2025 *Kamarádství* (aktivita ŠMRCH), 3. B
- 12. 3. 2025 *Ne-kamarád* (aktivita ŠMRCH), 4. A
- 4. 4. 2025 *MěP* (besedy – bezpečnost, pravidla, návykové látky), 6. – 9. ročník
- 15. 5. 2025 *Bunkr* (legální drogy, online svět), 6. A, 8. A
- 21. 2. 2025 *Valentýnský ples* (ŽP), 6. – 9. ročník
- 11. 4. 2025 *Revolution train* (program – návykové látky), 7.A
- 7. – 10. 4. 2025 *Nalejvárna 9.A* (intenzivní příprava na přijímací zkoušky na SŠ)
- 4. 6. 2024 *Odpoledne talentů* (prezentace nadaných žáků), MŠ + ZŠ

Ve spolupráci s *Uníí rodičů* dále proběhly akce *Mikulášská nadílka*, *Večerní plavání*, *Den dětí*, *Odpoledne deskových her* a *Slavnostní vyřazení žáků 9. tříd*.

Rizikové chování

Řešené rizikové chování žáků metodikem prevence:

- posměch, urážky,
- slovní napadání,
- pořizování video záznamů,
- návykové látky (elektronické cigarety),
- kyberprostor – nevhodná komunikace, fotografie,
- nebezpečné předměty,
- nestabilní domácí zázemí.

Řešené rizikové chování třídními učiteli:

- špatné vztahy mezi žáky,
- případy opakovaného psychického i fyzického ubližování,
- rizikové sexuální chování a nevhodné projevy sexuality,
- zanedbání, zneužívání či týrání dětí,
- podezření na skryté záškoláctví,
- záškoláctví,
- užívání elektronické cigarety,
- vyloučení jedinců z kolektivu,
- případy využití el. zařízení k opakovanému záměrnému psychickému ubližování,
- sebepoškozování,
- projev rasismu a xenofobie.

Spolupráce

Škola spolupracovala s těmito institucemi:

- OSPOD,
- okresní metodička Mgr. Michaela Skřížalová,
- krajská metodička Mgr. Andrea Matějková,
- Městská policie Bohumín,
- PPP Karviná,
- K3,
- Městská knihovna,
- Státní zdravotní ústav,
- Pracovní skupina děti, mládež a rodina,
- Bunkr,
- Revolution train,
- Partnerství pro vzdělávání,
- Ostravská univerzita (výzkumný projekt REFRESH).

Pomůcky

V letošním roce se rozšířil fond materiálů zaměřený především na wellbeingová témata. Rovněž jsme se zaměřili na postupné vybavování tříd pomůckami pro nadané děti, kdy TU shromažďovali vhodné pomůcky pro další rozvoj žáků během výuky. V každé třídě jsou dostupné návody, jakým aktivitám se mohou žáci věnovat.

Ve 2. pololetí škola využila nabídky DM drogerie pod názvem Společně překonáme menstruační chudobu. Jednalo se o bezplatné získání zásobníku na menstruační potřeby s roční zásobou vložek. Zásobník byl instalován na dívčích toaletách v 2. patře školy.

Zdroje, materiály:

- www.centrumlocika.cz
- www.e-bezpečí.cz
- www.npi.cz
- www.tydenprowellbeing.cz
- www.konsent.cz
- www.partnerství2030.cz
- www.iprev.cz
- časopisy Prevence, Třídní učitel

Školní neúspěšnost

S žáky, kteří jsou ohroženi rizikem školní neúspěšnosti, bylo pracováno dle dokumentu *Strategie předcházení školní neúspěšnosti*.

POČTY ŽÁKŮ OHROŽENÝCH ŠKOLNÍ NEÚSPĚŠNOSTÍ 2024/2025			
stupeň	třída	počet žáků v 1. pololetí	počet žáků v 2. pololetí
I.	PT	0	0
	1. A	2	3
	2. A	5	4
	3. A	3	3
	3. B	2	2
	4. A	0	0
	5. A	1	0
II.	6. A	3	4
	7. A	9	8
	8. A	2	1
	9. A	4	3
celkem		31	28

Podrobnější přehled žáků a rozpis poskytnutých opatření viz materiál *Vyhodnocení žáků ohrožených školní neúspěšností*. Mezi nejčastější příčiny neúspěšnosti patřila vysoká absence, slabý prospěch či nepodnětné domácí prostředí. Ve spolupráci s výchovným a kariérovým poradcem byly využity Plány pedagogické podpory pro žáky, kteří byli ohroženi školním neúspěchem. Ve spolupráci s OSPOD Bohumín a následně Pracovní skupinou pro děti, mládež a rodinu pokračovala podpora organizace ADRA, která zastřešovala doučování dětí.

Závěr

Ve školním roce 2024/2025 dle stanovených cílů z *Minimálního preventivního programu* jsme se zaměřili na:

- spolupráci školního metodika rizikového chování a vyučujících výchovy ke zdraví a výchovy k občanství – hodiny věnované problematice kyberprostoru,

sebepoškozování, šikany, návykových látek, kriminality a hlavně vzájemných vztahů žáků, wellbeingu – sdílení vhodných materiálů a inspirací,

- spolupráci ŠMP se všemi TU v oblasti sdílení vhodných materiálů a inspirací do výuky etické výchovy,
- spolupráci ŠMP s pedagogickými pracovníky při řešení problematických situací a při jednání se zákonnými zástupci – konzultace či přímá účast na setkáních se ZZ,
- pravidelnou informovanost o novinkách, zajímavostech či probíhajících projektech ze strany ŠMP směrem k pedagogům – pravidelné sdílení informací o novinkách (ze strany okresní metodiky pravidelné zasílání všeho zajímavého).
- zařazování témat besed dle aktuální nabídky a potřeby – využívání ověřených organizací dle potřeb jednotlivých tříd, spolupráci s Policií ČR a Městskou policií Bohumín,
- obohacování výuky realizací vhodných projektů – celoškolský projekt napříč ročníky Beskydy, Týden pro wellbeing,
- zapojení rodičů do aktivit pořádaných školou – snaha realizovat akce tohoto typu pod záštitou Unie rodičů, Rodičovské kavárničky,
- začlenění prevence jako neoddělitelné součástí výuky – prevenci se nevěnuje pouze školní metodik ve svých aktivitách, ale především TU a následně také ostatní PP (besedy, výlety, exkurze...).

Cíle a zaměření, které jsme si v úvodu školního roku stanovili, byly naplněny. Jako slabší oblast stále vnímáme aktivní zapojení rodičů do chodu školy a jednotlivých aktivit. Výkazy preventivních aktivit, výskyt rizikového chování a podklady z pohovorů budou následně využity k nastavení cílů a směřování v následujícím období.